نشریه مطالعات آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارتش
سال سوم، تابستان ۱۳۹۳، شماره ۱
مقاله تحقیقاتی

ارزیابی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه‌های کردستان و علوم پزشکی سنندج

*جمال سلیمی[۱]، قباد رمضانی[۲]

چکیده

سابقه و هدف: مهم‌ترین ابزار تعیین کیفیت و اثربخشی یک فرایند و برنامه آموزشی، ارزشیابی آن می‌باشد. در دنیای امروز، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی سه ماموریت اصلی آموزش، پژوهش و ارائه خدمات را برعهده دارند. پژوهش حاضر با هدف بررسی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه‌های کردستان و علوم پزشکی شهر سنندج انجام گرفته است.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش حاضر توصیفی‌از نوع پیمایشی است. کیفیت تدریس به وسیله پرسش‌نامه محقق ساخته توسط اعضای هیات علمی ودانشجویان دانشگاه کردستان وعلوم پزشکی سنندج با نمونه‌گیری تصادفی مورد بررسی قرار گرفت. پرسش‌نامه دارای ۲۴ سوال و ۶ گویه می‌باشد. ضریب پایایی پرسش‌نامه مذکور با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۴ تعیین شد. تجزیه و تحلیل داده های تحقیق با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی به کمک نرم افزار spss نسخه ۲۰ انجام گرفت.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد رشته تحصیلی اعضای هیات علمی، سابقه تدریس و دانشگاه محل اخذ مدرک دکتری اعضای هیات علمی با میزان کیفیت تدریس آنان رابطه معنی‌داری دارد. بین جنسیت و کیفیت تدریس رابطه معنی‌داری مشاهده نشد.

بحث ونتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت ارزشیابی در بهبود کیفیت آموزش در نظام عالی پیشنهاد می‌شود ارزشیابی کیفیت تدریس اساتید به طور مستمر با هدف ارتقای وضعیت موجود صورت پذیرد.

کلمات کلیدی: ارزشیابی، اساتید، کیفیت تدریس

مقدمه

در دهه‌های اخیر توجه به بهبود کیفیت در آموزش عالی به طور چشمگیری افزایش یافته است و جهت تحقق این مهم، نقش ارزیابی انکارناپذیر است.بر این اساس نظام‌های دانشگاهی در کشورهای مختلف به دنبال آن هستند که با به‌کارگیری روش‌های ارزیابی، به طور مستمر به بهبود کیفیت نظام خود بپردازند. در این راستا کشورهایی که دارای تجربه موفق در این زمینه می‌باشند، از ارزیابی درونی به عنوان رویکردی زیربنایی جهت بهبود، تضمین اعتبارسنجی کیفیت استفاده کرده‌اند (۱)، در این شرایط چنانچه دانشگاه‌ها بخواهند به طور مطلوب به ایفای مأموریت‌های خود بپردازند، لازم است اطمینان ذی‌نفعان خود (جامعه، دولت، هیأت علمی، دانشجویان وغیره) را نسبت به این موضوع که کوشش‌های دانشگاهی از کیفیت لازم برخوردار است، جلب کنند و از

۱ـ استادیار، ایران، تهران، گروه علوم تربیتی دانشگاه کردستان (*نویسنده مسئول)
آدرس الکترونیک: j-salimi2003@yahoo.com
۲ـ پژوهشگر، ایران، تهران، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی آموزشی

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]

سازوکارهای لازم برای بهبود کیفیت استفاده نمایند با توجه به آنکه ارزیابی از جمله سازوکارهای بهبود کیفیت می‌باشد، دانشگاه‌ها باید خود را مورد ارزیابی قرار داده و شرایط ارتقا مستمر کیفیت خود را فراهم آورند (۲).

یکی از این راهکارها استفاده از روش ارزیابی درونی است که زیربنای اعتبارسنجی است و کاربرد وسیعی در آموزش عالی دارد. نتیجهٔ پژوهش‌ها نشان می‌دهد که ارزیابی درونی به عنوان پایهٔ اصلی نظام تضمین کیفیت در تجارب جهانی پذیرفته و نهادینه شده است (۳) لذا می‌تواند در برنامه‌ریزی برای بهبود کیفیت گروه‌های آموزشی دانشگاهی تأثیر شایانی داشته باشد. در این میان، ارزیابی دانشجویان از کیفیت تدریس اساتید در کانون توجه و کوشش و تلاش‌های ملی قرار داشته است؛ زیرا این امر، هم توجیهی از چگونگی عملکردهاست و هم موجب بهبود بخشیدن کیفیت آموزشی می‌شود. مارش و مایکل در تحقیق خود نشان دادند که بازخورد حاصل از نتایج ارزشیابی دانشجویان از اثربخشی مدرسان، اگر با مشورت و راهنمایی همراه شود در بالا بردن سطح کیفی آموزش موثر است (۴). دیگر تحقیقات نشان می‌دهد که رفتار استاد به عنوان یک کارکرد ناشی از شخصیت او و اشتیاقی که به موضوع درس ازخود بروز می‌دهد مورد توجه پژوهشگران بوده است (۵). سنترا (Sentra) و آبرامی (Abramy) و هربرت مارش (Herberte Marsh) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیده‌اند که ارزشیابی دانشجویان از کیفیت تدریس دانشگاهی، نتایج مفیدی را برای تصمیم‌گیری‌های اساسی نظیر بازخوردتشخیصی به دانشکده‌ها در مورد عملکرد استادان، انتخاب و گزینش استادان برجسته و استفاده از اطلاعات بدست آمده برای راهنمایی دانشجویان در انتخاب دروس با استادانی که از شایستگی علمی برخوردارند در اختیار مسولین نظام آموزشی قرار می‌دهد (۶). ارزشیابی یکی ازجنبه‌های مهم در فرایند فعالیت‌های آموزشی است و این امکان را فراهم می‌سازد تا براساس نتایج آن، نقاط قوت و ضعف فرایند آموزش مشخص شود و با تقویت جنبه‌های مثبت و رفع نارسایی‌ها در ایجاد تحول و اصلاح گردش کار گام‌های مناسبی برداشته شود.

ویژگی‌های مدرسان دانشگاه، ارتباط آن با چگونگی عملکرد آنان در فرایند یاددهی- یادگیری نظر بسیاری از دانشمندان و پژوهشگران عرصه تعلیم و تربیت را به خود جلب کرده است، زیرا بخش عظیمی از یادگیری دانشجویان یا تاثرگذاری تعلیم و تربیت را باید در محیط یاددهی- یادگیری یعنی کلاس درس، جستجو کرد. بر این اساس است که یکی از موثرترین و کارسازترین مولفه‌های تعلیم و تربیت دانشگاهی را عضو هیات علمی تشکیل می‌دهد و عملکرد و سلوک حرفه‌ای آنها بیش از هر چیز در روش‌های تدریس شان متجلی می‌شود (۷).

استفاده رسمی از فرایند ارزشیابی دانشجو از اساتید در سال ۱۹۶۰ آغاز شد و تاکنون گسترش زیادی یافته است. امروزه به عنوان یکی از منابع اصلی بـرای ارزیـابی اعضای هیأت علمی در زمینه عملکرد تدریس استفاده می‌شود (۸). مهم‌ترین هدف ارزشیابی کمک به اساتید در جهـت اصـلاح و بهبود روش‌ها و فعالیت‌های آموزشی، کمک به مدیران برای تصمیم‌گیری معقول‌تر در مورد استخدام، ترفیـع اسـتادان و در نهایت ارتقای تعلیم به عنوان یک حرفه است (۹). نظرخواهی از دانشجویان به عنوان تنها کسانی که تأثیر کامل یاددهی را در دوره درسی تجربه می‌کنند، امروزه مـورد تأکید بیشتری قرارگرفته است. نتایج یک مطالعه در خصوص پیامدهای بازخورد دانشجویان حاکی از آن است که اساتید نظرات دانشجویان را مهم تلقی کرده و در پی برطرف نمودن موارد درخواستی از سوی دانشجویان می‌باشند (۱۰). بررسی ارتباط بین کیفیت تدریس اساتید با برخی از متغیرها (سابقه تدریس، جنسیت، سن وغیره) هدف این مطالعه می‌باشد. تحقیق حاضر حاصل تلاشی است که به بررسی و ارزشیابی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه کردستان و علوم پزشکی شهر سنندج از دیدگاه دانشجویان در سال تحصیلی ۹۳- ۱۳۹۲ پرداخته است.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]

روش‌ها

این پژوهش بر حسب هدف کاربردی و بر اساس شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی از نوع پیمایشی بود. در این پژوهش محققین به دنبال بررسی و توصیف ارزشیابی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه کردستان و علوم پزشکی سنندج از دیدگاه دانشجویان بودند. جامعه آماری تحقیق را کلیه اعضای هیات علمی دانشگاه کردستان و علوم پزشکی شهر سنندج و همچنین تمام دانشجویان دو دانشگاه نامبرده در سال تحصیلی ۹۳- ۱۳۹۲ تشکیل دادند. از این تعداد به صورت تصادفی ۲۰ عضو هیات علمی انتخاب شدند و برای هر استاد انتخاب شده نیز تعداد ۲۰ دانشجو که با وی بیش از دو نیم سال تحصیلی درس گذرانده‌اند برای تکمیل پرسش‌نامه انتخاب گردیدند. ابزار اصلی تحقیق یک پرسش‌نامه محقق ساخته بود که شامل ۲۴ گویه براساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (سنجه‌ای) است. گویه‌های پرسشنامه شامل تسلط استاد بر محتوا، مهارت‌های تدریس، مدیریت کلاس درس، تدوین طرح درس، ارزیابی عملکرد یادگیری دانشجویان و مهارت‌های برقراری ارتباط بود. روایی محتوای پرسش‌نامه به‌وسیله ۴ نفر از اساتید مربوطه تایید شد. ضریب پایایی پرسش‌نامه مذکور با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۴ تعیین شد. جمع‌آوری داده‌ها با همکاری اداره آموزش دانشکده‌های مربوطه در انتهای کلاس و در اواخر ترم تحصیلی صوت گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی و نرم افزار Spss نسخه ۲۰ استفاده شد.

یافته‌ها

داده‌های آزمون برای متغیر سن اساتید در درجات آزادی ۶ و ۲۸ و در سطح اطمینان ۹۵ درصد نسبت F بدست آمده (۰/۰۰۱) نشان داد، متغیر سابقه تدریس اساتید بر کیفیت تدریس آنان اثرگذار بوده است.

با توجه به داده‌های به‌دست آمده اساتیدی که در گروه (۵- ۱۰ سال) سابقه تدریس بودند دارای بیشترین میانگین و اساتید دارای ۱۰ الی ۱۵ سال هم نسبت به بقیه دارای میانگین بهتری بودند. اساتید گروه سنی (۴۱-۴۵ سال) دارای بیشترین میانگین و گروه سنی بالای ۵۰ سال دارای کمترین نمره میانگین بودند. این داده‌ها نشانگر آن است که سابقه تدریس بر میزان کیفیت تدریس اثرگذار است (جدول ۱).

همانطور که در جدول ۲ نشان داده شده است، تفاوت معناداری از لحاظ کیفیت تدریس و جنسیت وجود ندارد.

همچنین داده‌های تحلیل واریانس یک عاملی ارزیابی دانشجویان از کیفیت تدریس اعضای هیات علمی بر حسب محل اخذ مدرک تحصیلی نشان داد که تفاوت معناداری از

جدول ۱- سن اساتید و کیفیت تدریس

سابقه تدریس	شاخص‌های آماری		
	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
۳۰ -۳۵	۴	۴۴/۱۶	۱۰/۹۴
۳۶ -۴۰	۶	۴۵/۳۹	۱۰/۷۱
۴۱ -۴۵	۴	۴۷/۸۲	۷/۶۷
۴۶ -۵۰	۴	۴۴/۶۰	۱۲/۵۴
۵۱ -۵۵	۲	۴۴/۱۳	۵/۸۶
جمع	۲۰	۴۵/۲۲	۹/۵۴۴

جدول ۲- تحلیل واریانس یک عاملی ارزیابی دانشجویان از کیفیت تدریس اعضای هیات علمی بر حسب جنسیت

جنسیت	شاخص‌های آماری					
	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطای استاندار	T مشاهده شده	P
مرد	۱۴	۸۵/۲۰	۱۴/۵۵	۱/۶۸	-۲/۹۰	۰/۸۴
زن	۶	۸۵/۲۹	۱۲/۷۱	۱/۲۴	---	---

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]

لحاظ کیفیت تدریس بین دو گروه مشاهده وجود دارد. یعنی اساتیدی که مدرک تحصیلی دکتری خود را از خارج گرفته‌اند نسبت به اساتیدی که در داخل مدرک دکتری گرفته‌اند دارای میانگین بهتری هستند و تفاوت معناداری بین دو گروه مشاهده می‌شود. میانگین این مقدار برای اساتید داخل کشور ۸۳/۱۸ و برای اساتیدی که مدرک خود را از خارج از کشور دریافت نموده‌اند ۸۸/۳۰ بود. همچنین انحراف استاندارد برای اساتید داخل کشور ۱۲/۲۸ با خطای استاندراد ۱/۴۵ بود در حالی که این رقم به ترتیب برای اساتیدی که خارج از کشور مدرک گرفته‌اند ۱۴/۳۹ و ۲/۲۷ بود. داده‌های به‌دست آمده از آزمون متغیر رشته تحصیلی در در جات آزادی ۷ و ۸۸ و در سطح اطمینان ۹۵ درصد نسبت F به‌دست آمده (۱۳/۲۵) نشان داد که متغیر رشته تحصیلی اساتید بر کیفیت تدریس آنان اثرگذار بوده است.

داده‌های به‌دست آمده نشان داد، رشته تحصیلی اساتید بر کیفیت تدریس آنان اثر داشته است. با توجه به این یافته‌ها گروه آموزشی علوم تربیتی، ریاضی و ادبیات فارسی به ترتیب دارای بیشترین میانگین بوده‌اند. و گروه خاک شناسی دارای کمترین میانگین از بین ده گروه منتخب می‌باشد. با توجه به نتایج آزمون همبستگی بین تعداد مقالات اساتید و کیفیت تدریس با سطح معنی‌داری (sig=۰/۰۰) که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد فرض صفر رد می‌شود و همبستگی بین این دو متغیر وجود دارد. ضریب همبستگی بین دو متغیر نیز برابر ۰/۴۳۳ و در سطح خطای ۱ درصد نیز معنادار می‌باشد. همبستگی بین دو متغیر در جهت مثبت و به نسبت خوب است و دارای ارزش علمی می‌باشد یعنی با افزایش تعداد مقالات اساتید میزان کیفیت تدریس آنان بهبود داشته است. برای سنجش کیفیت تدریس ترکیبی از ۶ مولفه در جدول ۳ استفاده شده است.

میانگین به صورت نمره‌بندی ۵ درجه‌ای از یک طیف خیلی ضعیف تا ۵ طیف خیلی خوب، نمره‌گذاری شده‌اند و گویه تسلط استاد بر محتوای تدریس شده دارای بیشتری میانگین

جدول ۳- گویه‌های کیفیت تدریس از و میانگین و انحراف معیار آنها

گویه	میانگین	انحراف معیار
تسلط استاد بر محتوای درس	۴/۱۶	۰/۸۷
مهارت‌های تدریس	۳/۳۹	۰/۵۱
مدیریت کلاس درس	۲/۹۸	۰/۴۲
مهارت‌های برقراری ارتباط	۳/۸۸	۰/۷۱
ارزیابی عملکرد یادگیری دانشجویان	۳/۷۹	۰/۷۵
تدوین طرح درس	۳/۶۴	۰/۳۹

و در اولویت اول قرار داشت. مهارت‌های برقراری ارتباط استاد با دانشجو در اولویت دوم و مهارت مدیریت کلاس در بین ۵ گویه در رتبه آخر قرار داشت.

بحث و نتیجه‌گیری

ارزشیابی استادان توسط دانشجویان به عنوان یکی از ابزارهای ارزشیابی قابل اجرا است. لذا باید ارزشیابی در قالب یک نگرش سیستمی در دانشگاه‌ها از اهمیت خاصی برخوردار گردد و ارزشیابی اعضای هیأت علمی به عنوان جزئی از این سیستم و از طریق مشارکت خود آنان انجام شود. ذوالفقار و مهرمحمدی (۱۳۸۳) در تحقیقی با عنوان، ارزیابی دانشجویان از کیفیت تدریس اعضای هیات علمی رشته‌های علوم انسانی دانشگاه‌های شهر تهران، نتیجه گرفتند بین کیفیت تدریس اعضای هیات علمی بر حسب محل خدمت و رشته تحصیلی آنان رابطه معناداری وجود دارد، اما در سایر شاخص‌های مورد نظر در این پژوهش بین سن، جنس، سنوات تدریس و دانشگاه محل تحصیل با کیفیت تدریس اعضای هیات علمی رابطه معناداری به دست نیامد (۹). همچنین محمودی و همکاران در پژوهشی نتیجه گرفتند که دانشجویان عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی را دانشکده را مطلوب ارزیابی نمودند. از نظر ۷۶/۷٪ دانشجویان، اساتید دارای اخلاق خوب، ۴۳/۳٪ دانشجویان اعتقاد داشتند که اساتید دارای فن تدریس خوب و ۳۳/۳٪ دانشجویان اعتقاد داشتند که اساتید از نظر علمی

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]

وضعیت خوبی دارند (۱۰).

شریف و سالک (۱۳۸۷) نیز در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین نظرات اعضای هیات علمی در مورد ارزشیابی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی با مرتبه علمی، سابقه خدمت و نوع گروه تفاوت معنی‌داری وجود دارد اما بر حسب جنسیت بین نظرات اعضای هیات علمی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت (۱۱). نوبخت و رودباری (۱۳۹۱) در مطالعه‌ای با عنوان "ارزیابی دانشجویان از کیفیت تدریس اساتید در دانشگاه علوم پزشکی تهران" نتیجه گرفتند، مقررات اداری، ظواهر فردی و اجتماعی و روابط متقابل استاد و دانشجو بیشترین امتیاز ارزشیابی را داشت. امتیاز کسب شده در زمینه کیفیت آموزشی و روش‌های اداره و کنترل کلاس در مرتبه بعدی ارزشیابی قرار داشت (۱۲).

شکورنیا و همکاران در تحقیقی بر روی ۸۴ مدرس دانشگاه‌های علوم پزشکی جندی شاپور به روند ارزشیابی اساتید طی سال‌های ۱۳۷۵ الی ۱۳۸۴ پرداختند و نتیجه گرفتند، علی‌رغم تغییر دانشجویان و ارزشیابی کنندگان در طول ده ساله فوق، نتایج ارزشیابی ثبات داشته است (۱۵). همچنین فتاحی و همکاران در تحقیقی بر روی ۱۱۳ مدرس دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال تحصیلی ۸۲- ۱۳۸۱ نشان دادند که مدرسین از نظرات دانشجویان در اصلاح شیوه تدریس خود استفاده کرده‌اند (۱۳). در مطالعه‌ای که در سال ۸۹- ۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی سمنان برگزار شد، مدرسین دانشگاه در ابعاد مهارت، خصوصیات فردی، رعایت قوانین آموزشی، خصوصیات فیزیکی و زمان ارائه درس و سایر جنبه‌ها از سوی دانشجویان مورد ارزشیابی قرار گرفتند که نتایج نشان داد که تسلط استاد به مطالب، خوش اخلاقی، اعتماد به نفس، قدرت بیان، تلاش در تفهیم مطالب، شخصیت و جدید یا قدیمی بودن مطالب بر ارزشیابی اساتید اثرگذار است (۱۴).

با توجه به نتایج این مطالعه و دیگر پژوهش‌ها، توصیه می‌گردد، از ارزشیابی به عنوان یک فعالیت موردی استفاده نشود، بلکه به صورت فرایند مستمر از مجموعه فعالیت‌ها و عملیات از آن بهره گرفته شود. مسؤولیت اجرای ارزشیابی و تهیه ابزارهای آن توسط یک کمیته علمی مجرب و متخصص و با انجام کار تحقیقاتی در گروه‌های مختلف تخصصی و توسط خود آنان انجام گیرد. جو مناسب ارزشیابی در محیط‌های ارزشیابی به خصوص در مراکز آموزش عالی حکمفرما گردد تا باعث تشویق و همکاری بیشتر اعضای هیأت علمی در ارزشیابی از فعالیت‌های‌خود شود. ریندرمن، اعتقاد دارد، قضاوت دانشجویان نسبت به کیفیت عملکرد مدرسان به عوامل شش‌گانه سن، جنس، دانشگاه محل تحصیل، سوابق تحصیلی، میزان دانش واطلاعات علمی، و سطح هوش آنان بستگی دارد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان این پژوهش برخود لازم می‌دانند که از زحمات و همکاری صمیمانه پرسنل اداری و اداره آموزش دو دانشگاه علوم پزشکی سنندج و دانشگاه کردستان و نیز دانشجویانی که در اجرای این پژوهش شرکت نمودند سپاسگزاری نمایند.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]

References

۱- اسحاقی فاخته، محمدی رضا، صادقی مندی فاطمه. بررسی عوامل مرتبط با اجرای مطلوب ارزیابی درونی در گروه‌های آموزشی دانشگاهی (مروری بر یک دهه تجربه گذشته در ایران)، پنجمین همایش "ارزیابی کیفیت در نظام دانشگاهی"- دانشگاه تهران- پردیس دانشکده‌های فنی- اردیبهشت ۱۳۹۰.

۲- بازرگان، عباس، حجازی، یوسف، اسحاقی، فاخته. فرایند اجرای ارزیابی درونی درگروههای آموزشی دانشگاه (راهنمای عملی)، تهران: نشردوران.۱۳۸۶

۳- فراستخواه، مقصود. بررسی تأثیر فرایند ارزیابی درونی بر برنامه‌ریزی برای بهبود کیفیت گروه‌های آموزشی دانشگاهی؛ تحلیلی مقایسه‌ای، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، ش ۴۹، ۱۳۸۷، ۱۷۵-۱۴۵.

4- Herbert W.M , Bailey M: Multidimensional students Evolution of Teaching Effectiveness, Journal of Higher Education.1993: Vol.64, No.1, p.2.

۵- ان-ال-گیج (۱۹۷۸) مبانی علمی هنر تدریس، (۱۳۷۴) ترجمه محمود مهرمحمدی، تهران انتشارات مدرسه.

6- Shakournia A, Elhampour H, Mozaffari A, Dasht 3. Bozorgi B. Ten Year Trends in Faculty Members' Evaluation Results in Jondi Shapour University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education, 2008;7 (2): 309-316.

7- Sanagoo A, Joibari L. Students' Viewpoints and Experiences about Evaluation of Academic staff in Theoretical courses. Strides In Development of Medical Education, Journal of Medical Education Development Center of Kerman University of Medical Sciences 2010;7 (1): 57-69.

8- Vakili A, hajaghajani S, Rashidy-pour A, Ghorbani 6. R. An investigation of factors influencing student evaluation of teacher performance: A comprehensive study in Semnan University of Medical Sciences. Koomesh, Journal of Semnan University of Medical Sciences, 2011; 12 (2): 93-103.

۹- ذوالفقار، محسن- مهرمحمدی، محمود. ارزیابی دانشجویان از کیفیت تدریس اعضای هیات علمی رشته‌های علوم انسانی دانشگاه‌های شهر تهران، دو ماهنامه دانشور، سال یازدهم، شماره ۶، ۱۳۸۳.

۱۰- محمودی حسین، پازارگادی مهرنوش، عبادی عباس. ارزشیابی تجربه آموزشی اساتید از دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی، مجله راهبردهای آموزش، دوره۲، شماره۲، تابستان۱۳۸۸.

۱۱- شریف، سید مصطفی؛ سالک، فاطمه. تاثیر ارزشیابی کیفیت تدریس اعضای هیات علمی بر ارتقای حرفه‌ای آنان، مجله دانشکده علوم انسانی دانشگاه سمنان، ۱۳۸۷: سال۷، شماره ۲۱.

۱۲- نوبخت، ملیحه، رودباری، مسعودهٔ ارزیابی دانشجویان از کیفیت تدریس اساتید در دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۹۱: http: //journals.tums.ac.ir/ on Thursday, January ۰۹, ۲۰۱۴،

13- Fatahi Z, Adhami A, Noohi E, Nakhaei N, Eslami 5. Nejad T. Opinion of academic members of Kerman University of Medical Sciences about educational evaluation of lectures, 2002-03. Journal of Hormozgan University of Medical Sciences, 2005; 9 (1): 66-59.

14- Jafari, HM, Vahidshahi K, Kosaryan M, 1. Mahmoodi M, Comparison between the results of academic staff self assessment and those made by the students, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, 2006, The Journal of Mazandaran University of Medical Sciences, 2007; 17 (57): 67-74.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]

پرسشنامه محقق ساخته کیفیت تدریس

دانشجوی گرامی:

به منظور بالا بردن سطح آموزش دانشگاه و نظر خواهی درباره تدریس اساتید مربوطه ، خواهشمند است با دادن جواب‌های صحیح ما را در انجام هرچه بهتر این پژوهش یاری فرمائید.

بدیهی است پاسخ‌های واقع بینانه شما در مجموع اطلاعات با ارزش و سازنده‌ای برای استادان و مسئولین دانشگاه فراهم ساخته و در موارد مقتضی از آن استفاده خواهد شد.

نام درس:	نام استاد: دکتر....

جنسیت استاد: سن استاد: محل گرفتن مدرک دکتری استاد:

رشته استاد: سابقه تدریس استاد:

	عناوین	خیلی خوب	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف
۱	قدرت تفهیم و انتقال مفاهیم درس توسط استاد					
۲	میزان تسلط در موضوع درس توسط استاد					
۳	روش تدریس مناسب استاد					
۴	میزان علاقه استاد به استفاده از وسایل کمک آموزشی (در صورت وجود امکانات)					
۵	میزان علاقه استاد به امر تدریس					
۶	علاقه و رغبت در رفع مشکلات علمی دانشجویان					
۷	میزان پذیرش نظرات دانشجویان در رابطه با درس					
۸	میزان رعایت نظم و ترتیب در فعالیتهای آموزشی، حضوردر کلاس و طول زمان کلاس					
۹	میزان رعایت سرفصل های دروس تعیین شده					
۱۰	میزان ارائه مطالب و اطلاعات جدید					
۱۱	ارائه کاربرد علمی مطالب تدریس شده					
۱۲	میزان تاثیر تکلیف تعیین شده					
۱۳	میزان معرفی منابع و ماخذ در رابطه با درس					
۱۴	میزان نتیجه‌گیری از دروس آزمایشگاهی و کارگاهی (در صورت وجود امکانات)					
۱۵	نحوه ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در پایان مقطع آموزشی.					
۱۶	مشخص کردن و ارائهٔ طرحی برای استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و رسانه‌های دیگر در فرایند یاددهی - یادگیری					
۱۷	مشخص کردن روش‌ها و فنون مناسب در فرایند یاددهی یادگیری					
۱۸	مشخص کردن محتوای درس قبل از ارائهٔ آن					
۱۹	مشخص کردن هدف‌های تدریس					
۲۰	سازماندهی منظم و منطقی محتوای درس					
۲۱	مهارت در ارائهٔ محتوای درس					
۲۲	مشخص کردن و ارائهٔ طرحی برای استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و رسانه‌های دیگر در فرایند یاددهی - یادگیری					
۲۳	مشخص کردن روش‌ها و فنون مناسب در فرایند یاددهی یادگیری					
۲۴	مهارت در توجه و گوش دادن به سؤالات و جواب‌های دانشجویان					

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]

Evaluation of faculty members' teaching quality at the university of medical sciences, Sanandaj and Kurdistan

Salimi J[1], Ramezani GH[2]

Abstract:

Aims: Evaluation is the most important tools for determining the quality and effectiveness of a process and Curriculum. The mission of universities and centers of higher education are teaching, research and Health care service. In this study were evaluated Faculty members' teaching quality at the University of Medical Sciences, Sanandaj and Kurdistan.

Methods: This research was descriptive. The sample of Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, all faculty members and students in the academic year 1392- 93. randomly selected for each teacher. Data are gathered by questionnaires. For data analysis, descriptive and inferential statistical methods we use spss software version 20.

Results: The results showed that the degree of faculty and teaching experience, as well as the quality of their teaching PhD with significant relations. However, no significant relationship between gender and the quality of teaching.

Conclusion: Evaluation as a valuable source of reliable information for feedback to teachers in order to improve the quality of education is supreme.

Keywords: Evaluation, Faculty Members, quality of teaching

1- Assistance professor in educational sciences, university of Kurdistan
2- MA in educational planning, University of Kurdistan

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-08]